

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
toukokuu 2023**

Tutkimusyksikkö 8.6.2023

**Taantuma vaikuttaa
päättäneen, mutta
kasvu erittäin
hidasta**

**Teollisuus kärsii
kysynnän
puutteesta**

**Vahva
työllisyyskehitys
jatkuu edelleen**

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Taantuma päättynyt, kasvu hyvin hidasta (dia 4)
- Teollisuudessa nollakasvua alkuvuonna (dia 5)
- Teollisuusliiton suhdannebarometrin tuloksia (diat 6-8)
- Talousennusteet kootusti (dia 9)
- Korot kiihdyttävät inflaatiota (dia 10)

2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 11–14)
- Suomen alueellinen työllisyystilanne (dia 15)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne (diat 16–18)

3. Suhdannenäkymät

- Teollisuuden tilanne pysyy pinnalla jatkossakin (diat 19–21)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät toukokuussa 2023

Kansantalouden tuotanto kasvaa hyvin hitaasti

Teollisuuden näkymät palveluita heikommät

Työllisyysaste erittäin korkea, lomautukset yleistyneet vuodessa

- Suomen talouden taantuma päättyi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä (Q1). Tilastokeskuksen mukaan (31.5.) bruttokansantuote kasvoi +0,2 % edellisestä vuosineljänneksestä.
- Korkojen nousu on hidastanut teollisuustuotantoa oletettua enemmän. Tämä ei koske vain Suomea, vaan maailmankaupan kasvu on hiljentynyt kokonaisuudessaan.
- Kuluttajille palveluita myyvien yritysten suhdanne on parempi kuin teollisuusyritysten. Tältäkin osin tilanne on sama Suomessa ja muissa kehittyneissä maissa.
- Pörssin tuloskausi on päättymässä. Teollisuuden ja erityisesti konepajayhtiöiden osalta tulokunto säilyi hyvänä, vaikka suhdanne oli heikonlainen. Myös Tilastokeskuksen mukaan (31.5.) teollisuuden kannattavuus on pysynyt korkeana.
- Lainojen korot pitävät inflaation korkealla Suomessa. Huhtikuussa inflaatio pysytteli 7,9 prosentissa.
- 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli huhtikuussa edelleen erittäin korkea (78,6 %).
- Työvoimasta edelleen kovasti kysyntää, kesätyöpaikkoja on auki ennätysmäärä.

Teollisuuden ensimmäinen vuosineljännes:

Teollisuuden vahva nousukausi loppunut

Tuotannon kasvussa tauko

Uusien tilausten arvo laski

Ensimmäisen vuosineljänneksen (Q1/23) tunnuslukuja* (TK 10.5.2023):

- Teollisuustuotannon määrä pysyi ennallaan loppuvuodesta (Q4/22) ja vuodentakaisesta (Q1/22).
- Teollisuuden uusien tilausten arvo väheni -4 % sekä loppuvuodesta (Q4/22) että vuodentakaisesta (Q1/22).
- Metalliteollisuuden tuotanto oli nousussa alkuvuonna (Q1/23). Kasvua kertyi +1% loppuvuodesta ja +4 % vuodentakaisesta. Muiden toimialojen kehitys heikompi.
- ETLA ennakoi Toimialakatsauksessaan (10.5.), että teollisuustuotanto vähenee -2 % tänä vuonna. ETLA:n mukaan myös tähän asti hyvin pärjänneen metalliteollisuuden tuotanto kääntyy laskuun.
- EK:n Suhdannebarometri (27.4) mukaan teollisuuden tuotanto laskee hieman tulevan vuosineljänneksen (Q2/23) aikana.
- Teollisuusliiton suhdannebarometrin viesti on positiivisempi: teollisuustuotannon määrä jatkaa kasvussa

* Luvut ovat kausitasoitettuja

Teollisuuden kasvu jatkuu, vaikka kansantalous ei anna vetoapua

- Teollisuuden tuotanto ja työllisyys kasvoivat voimakkaasti vuonna 2022, ja kasvu jatkuu vuoden 2023 ensimmäisellä vuosipuolikkaalla. Kasvuvauhti on tosin hidastunut selvästi.
- Positiiviset saldoluvut ilmentävät sitä, että tuotanto jatkui nousussa koko vuoden 2022 ajan ja myös vuosi 2023 on alkanut kasvun merkeissä.
- Työllisyys paranee lähiaikoina (Q2/23).
- Työllisyys on kasvanut lukuun ottamatta loppuvuotta (Q4/22). Silloinkaan työllisyys ei laskenut, vaan pysyi ennallaan.
- Metalliteollisuuden osuus vastaajista on 70 %.

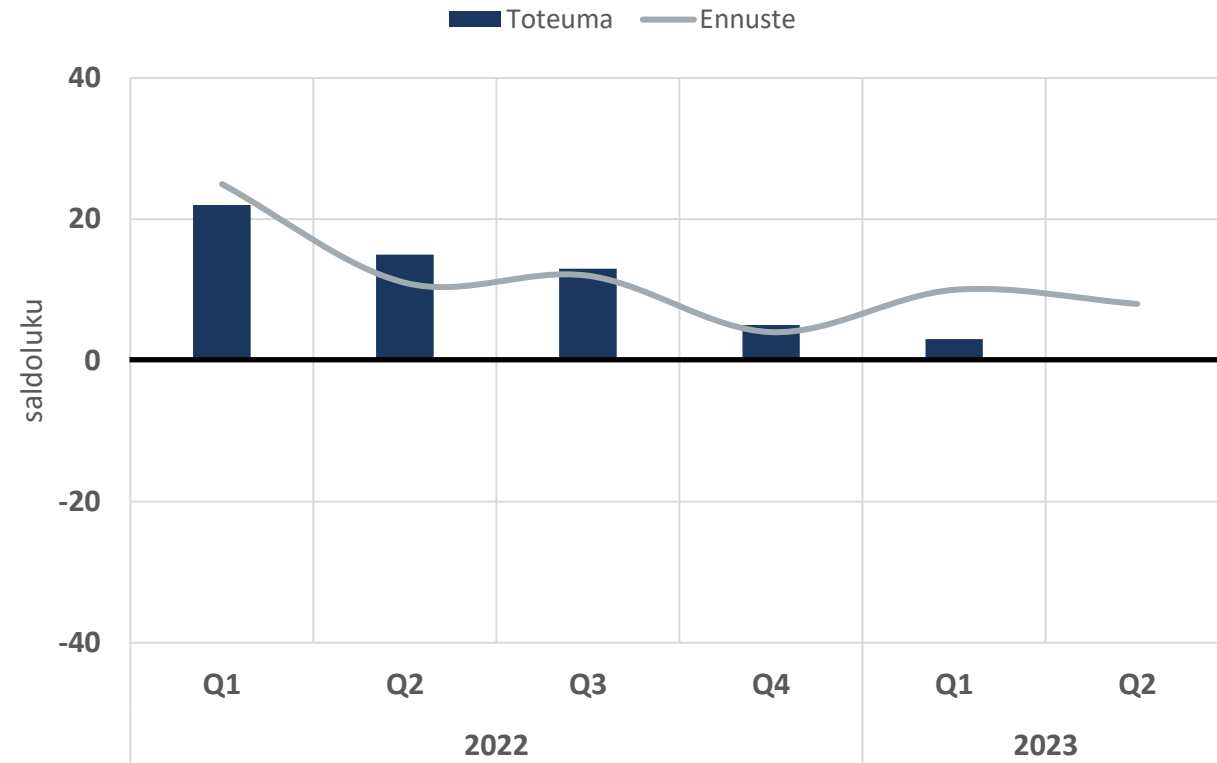
Taulukko 1. Koko teollisuus	2022				2023	
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	27	22	15	13	5	3
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	25	11	12	4	10	8
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	21	16	11	0	3
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	24	12	14	6	5	8

Tuotanto

Koko teollisuus

- Toisella vuosineljänneksellä (Q2/23) teollisuuden tuotantomäärien kasvun ennustetaan jatkuvan.
- Alkuvuonna (Q1/23) tuotannon kasvu lähes pysähtyi. Kehitys oli selkeästi ennakoitua hitaampaa. Helmikuun suhdannebarometrissa ennustettiin kasvun kiihtyvän. Siksi Q1/23 toteuma on ennustetta heikompi (kuvio 1).
- Vuonna 2022 ennusteet ja toteumat eivät juuri eronneet toisistaan.
- Tämä viittaa siihen, että ennusteet ovat realistisia.

Kuvio 1. Koko teollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

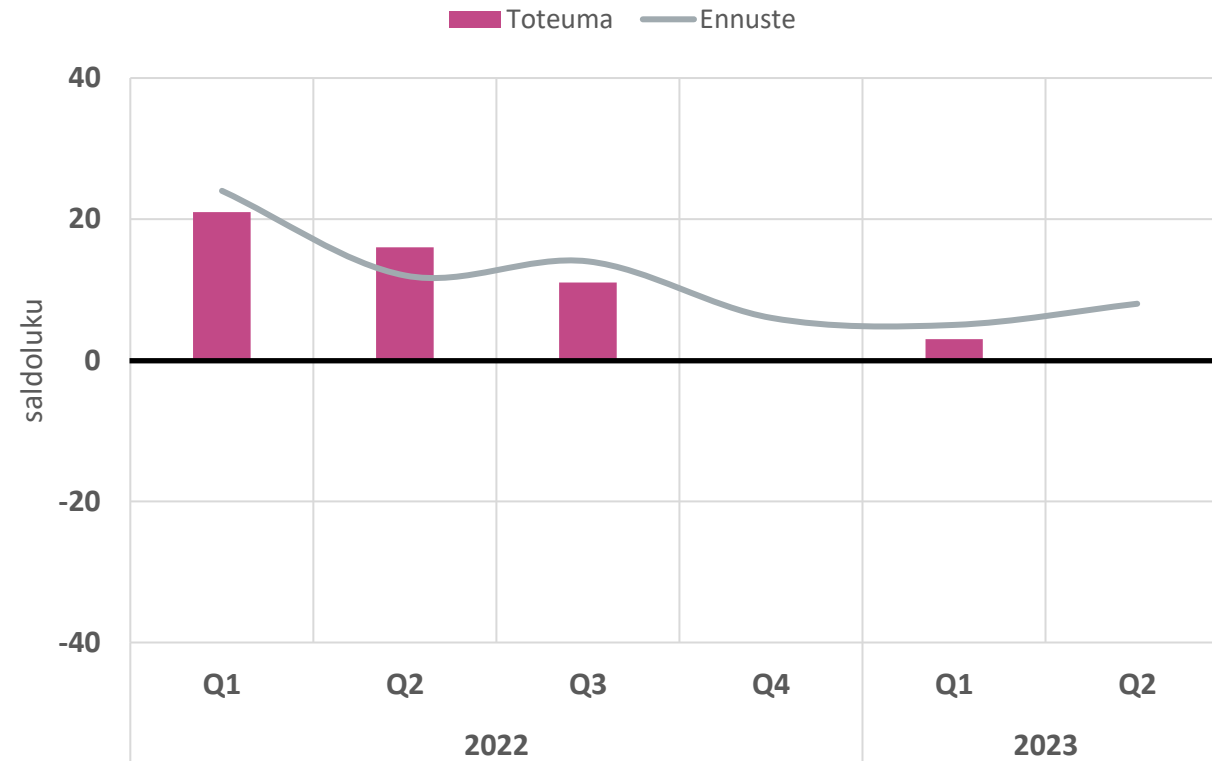
Taulukko 2. Koko teollisuus	2022				2023	
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	27	22	15	13	5	3
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	25	11	12	4	10	8

Työllisyys

Koko teollisuus

- Työllisyyden varovainen kasvu jatkuu. Pientä piristymistä havaittavissa.
- Ennusteet ovat yleensä positiivisempia kuin seuraavan vuosineljänneksen toteuma.
- Tämä saattaa liittyä siihen, että yritysten on ollut vaikea löytää työvoimaa.
- Henkilöstömäärän muutokset ovat pieniä vuosineljänneksellä.

Kuvio 2. Koko teollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

Taulukko 3. Koko teollisuus	2022				2023		
	Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)		29	21	16	11	0	3
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)		24	12	14	6	5	8

Ennusteet:

Taloukasvu lähellä nollaa vuonna 2023

Enemmistö ennustelaitoksi sta ennakoi teollisuuden tuotannon vähenevän

Suomi 2022–2023*	Vuosi 2022	Vuosi 2023e*
Kokonaistuotanto (BKT)	+2 %	-0,8–0,2 %
Teollisuustuotanto	+3 %	-1,5–0,5 %
Vienti	+2 %	-3–2 %

Talouden ennusteita:

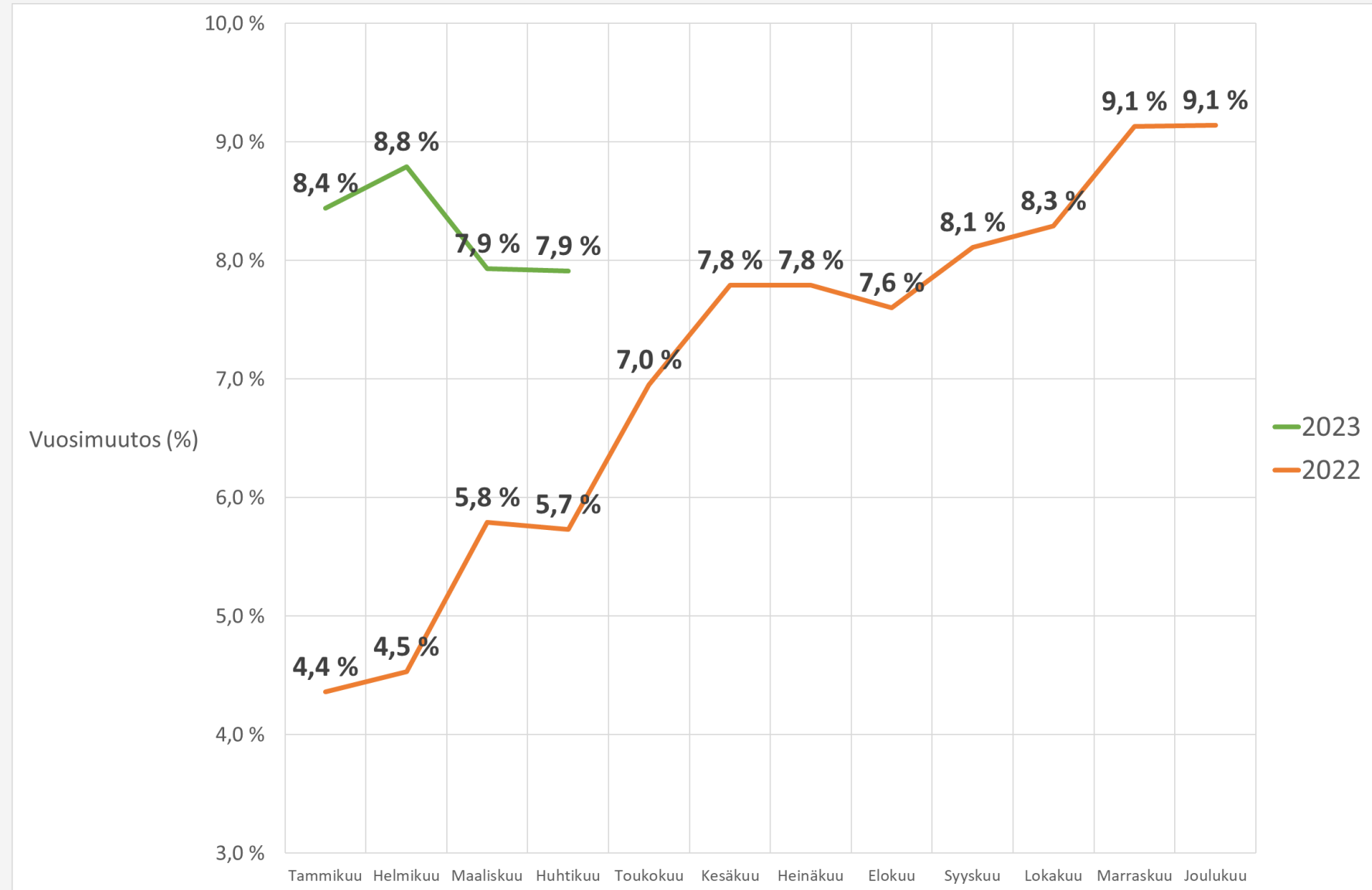
- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten tekemien arvioiden perusteella.
- Toukokuun ennusteissa ei tapahtunut suurta muutosta aiempaan.
- Osa ekonomisteista ennakoi elpymisen lykkääntyvän. Tämä tarkoittaisi, että loppuvuodesta tulee aiemmin ennakoitua heikompi.
- Suomessa taloukasvu on EU-keskiarvoa hitaampaa vuosina 2022 ja 2023.

* Lähteet: Handelsbanken, OP, Euroopan komissio, Nordea ja Labore.
Ennusteet ilmestyneet 20.4. – 24.5.2023.

Kuluttajahintojen vuosimuutos:

Kuluttajahinnat nousivat 7,9 % vuodentakaisesta

Korkojen nousu kiihdyttää inflaatiota: asuntolainojen kallistumisen vaikutus inflaatioon +1,7 %-yksikköä

2. Työllisyyden kehitys

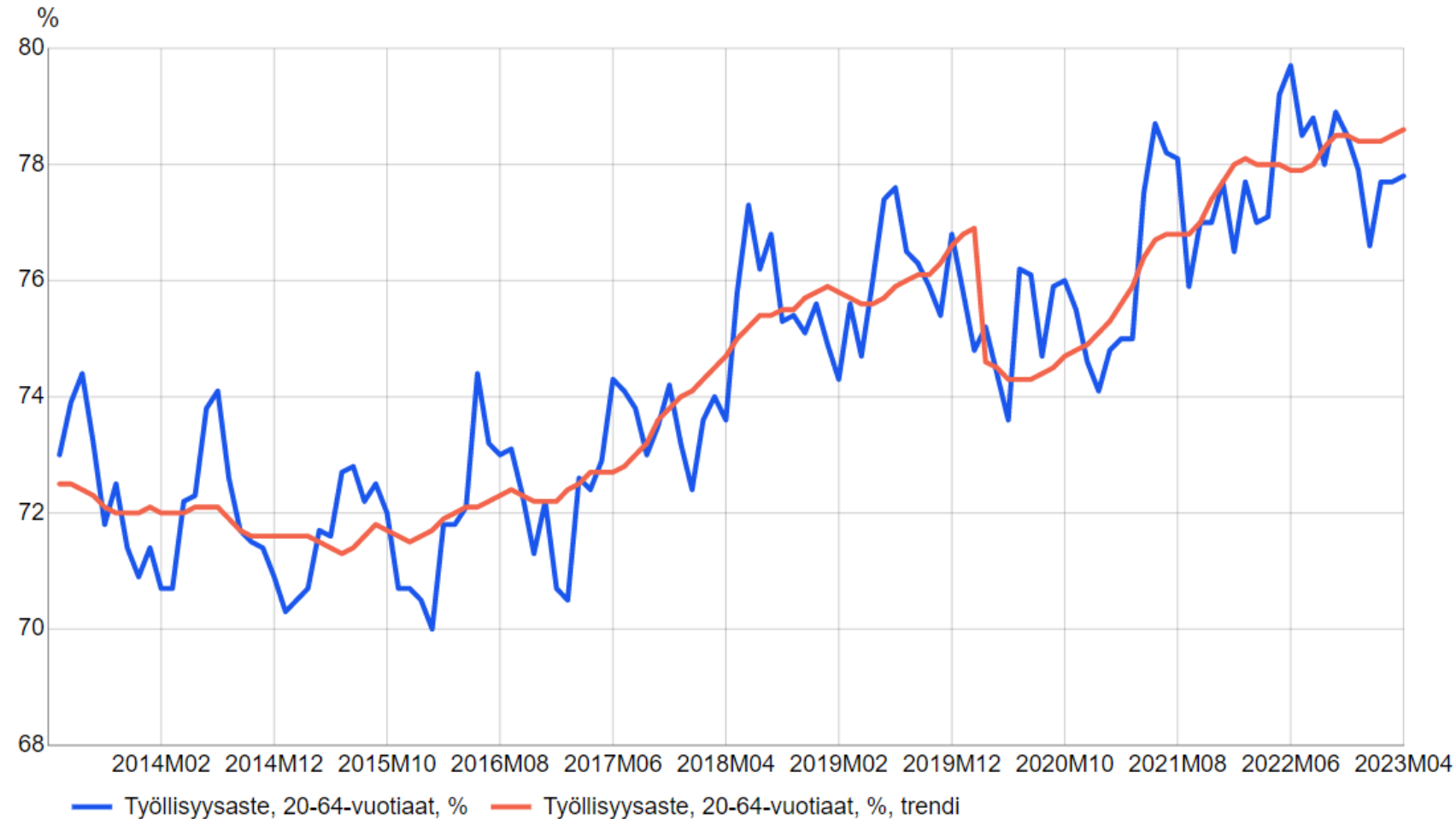

Työllisyysaste edelleen erittäin korkea 78,6 % huhtikuussa 2023.

Hyvä työllisyyskehitys jatkuu: kuukausimuutos +1,1 %-yksikköä.

Vuodesta 2023 alkaen työllisyysaste lasketaan 20–64-vuotiaiden osalta. Kuvion aikasarja koskee tätä ikähaarukkaa.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/05 - 2023/04, 20–64-vuotiaat

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Huhtikuussa enemmän väkeä työmarkkinoilla kuin vuotta aiemmin

Työvoimaosuus kasvanut +1,0 % vuodessa

Vuosimuutos: työllisyysaste +1,0 %-yksikköä mutta työttömyysaste kasvanut +0.9 %-yksikköä

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut huhtikuussa 2022 ja 2023

	2022/04, %	2023/04, %	Muutos, 2022/04 - 2023/04, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	77,1	77,8	0,7
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	6,9	7,9	0,9
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	67,5	68,6	1,0

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät

- Suomessa 19 000 kokoaikaisesti lomautettua huhtikuun lopussa.
- Lomautukset olleet vuositasolla kasvussa. Vuosimuutos: +2 400 kokoaikaisesti lomautettua enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Kuukausitasolla lomautukset laskeneet: kokoaikaisesti lomautettuja -3 900 vähemmän kuin maaliskuussa.
- Pitkäaikaistyöttömiä (yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleita) oli huhtikuussa 84 700. Tämä on -12 300 vähemmän kuin edellisvuonna.

TEM: Työllisyystilanne Suomessa huhtikuussa 2023

- TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokonaan lomautetut.
- Huhtikuun lopussa työttömiä oli 246 100, mikä on +7 400 enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Kuukausimuutos –7 700 työtöntä vähemmän kuin maaliskuussa.
- Osa työnhakijoista on löytänyt työtä. Osa on siirtynyt pois työmarkkinoilta, eläkkeelle, opiskelemaan ym.

Yhteenvedotaulukko

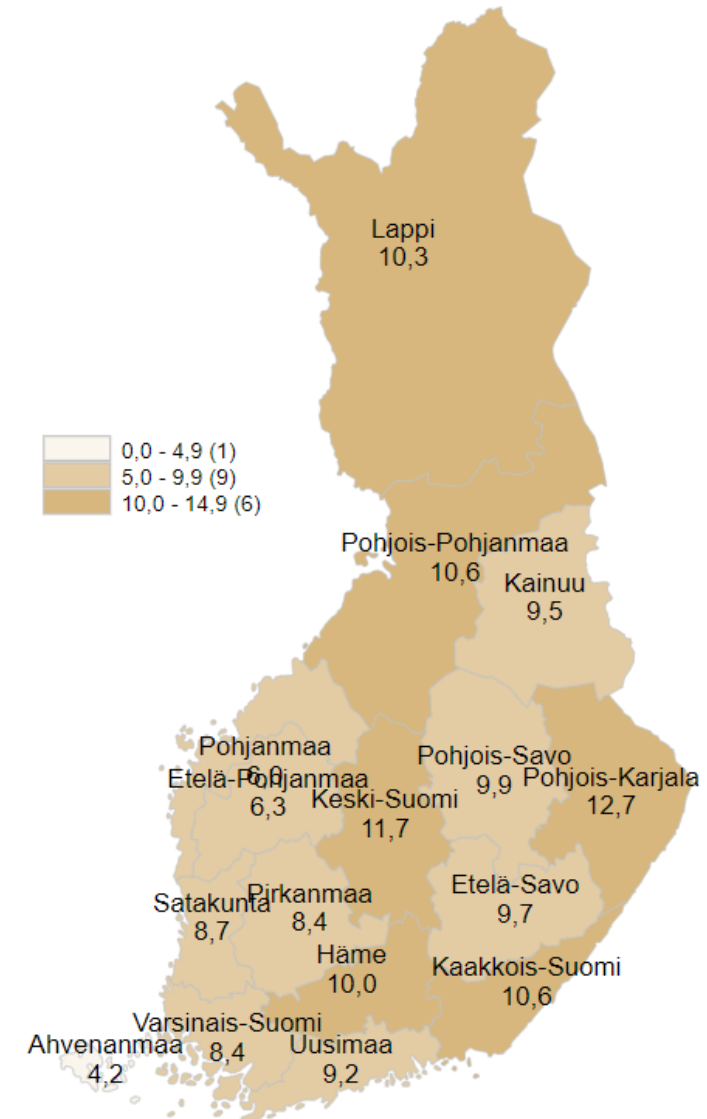
TYÖLLISYYSTILANNE 2023 HUHTIKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA HUHTIKUUN AIKANA (II)
KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Huhti-23	Huhti-22	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	246 139	238 789	7 350	3,1
joista kokoaikaisesti lomautetut	19 012	16 649	2 363	14,2
2. Lyhennetyllä työviikolla	5 623	6 826	-1 203	-17,6
3. Työssä olevat yhteensä	121 240	169 750	-48 510	-28,6
joista kokoaikaisessa työssä	61 744	148 179	-86 435	-58,3
joista osa-aikatyössä	39 857	0	39 857	0,0
joista työllistettynä	19 639	21 571	-1 932	-9,0
4. Työvoiman ulkopuolella	95 084	102 348	-7 264	-7,1
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	25 483	26 425	-942	-3,6
joista koulutuksessa	56 031	57 894	-1 863	-3,2
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	468 086	517 713	-49 627	-9,6

Työttömyyden alueelliset erot

- Huhtikuussa 2023 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 9,6 %. Kuukausimuutos -0,3 %-yksikköä.
- Työttömien työnhakijoiden osuudet laskivat lähes kaikilla alueilla. Alueiden väliset erot pysytelleet lähes samoina.
- Vähiten työttömiä edelleen Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla sekä Ahvenanmaalla.
- Sitkeimpänä työttömyys on pysynyt rakennemuutosalueilla: Pohjois-Karjalassa (12,7 %), Keski-Suomessa (11,7 %) ja Kaakkois-Suomessa (10,6 %).
- Rakennemuutosalueilla työpaikat ja nuoret työntekijät vähenevät ja puolestaan ikääntyvä väestö lisääntyy.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

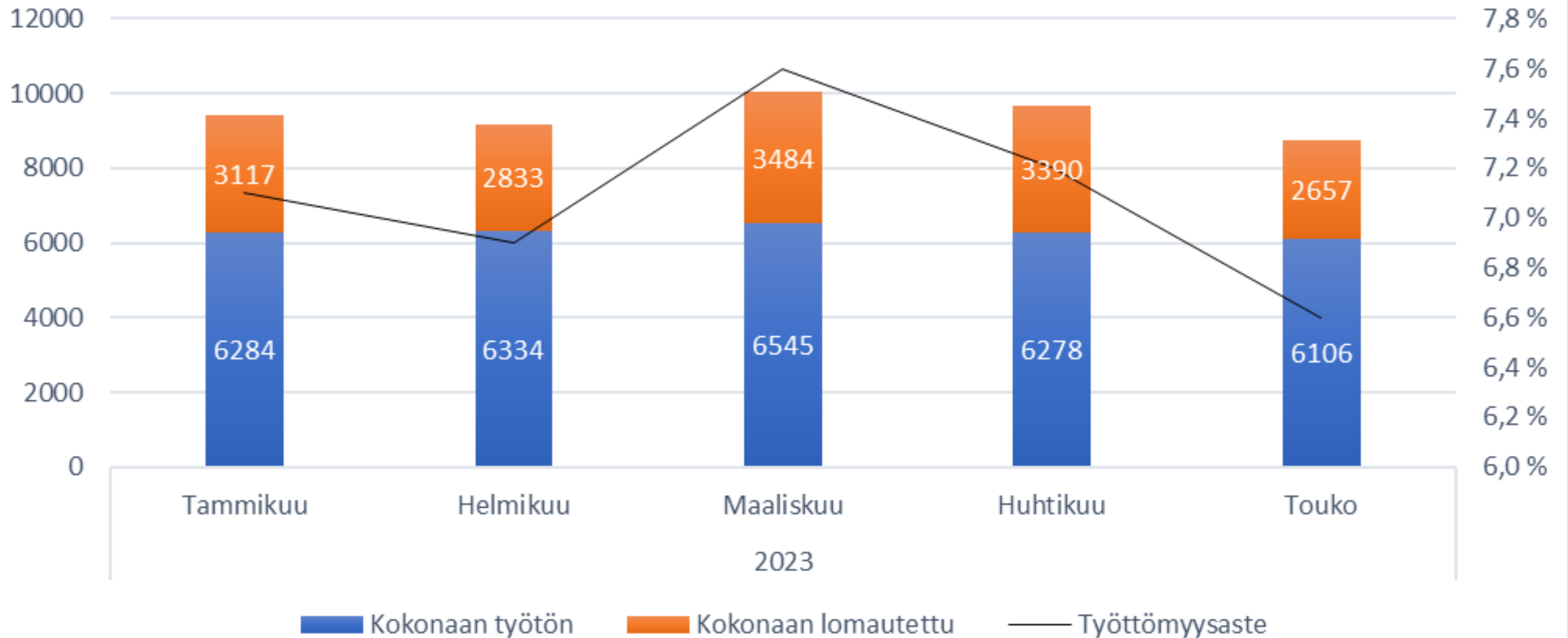

A-kassa: Teollisuusliiton jäsenten työllisyys parantunut huhtikuusta

Työttömyys koskee etenkin metalliteollisuutta, johon suhdanne- vaihtelu iskee nopeimmin

- Teollisuusliittolaisten työllisyys on parantunut huhtikuusta.
- Toukokuussa kokonaan työttömänä olevien jäsenten määrä hieman laskenut (-172). Kokoaikaisesti lomautettujen jäsenten määrä laskenut selvästi enemmän (-733).
- Monet kokoaikaisesti lomautettuna olevat hakevat työtä muualta lomautusaikana. Kysyntää on etenkin osaaville metallialan ammattilaisille.
- Tämä näkyy A-kassan tilastoissa, kun kyse suurten työantajien lomautuksista. Työtä löydetään muualta.
- Teollisuusliiton jäsenten työttömyysaste on 6,6 %, jossa kuukausimuutos on -0,6 %-yksikköä. Työttömyysaste on pudonnut 1,0 %-yksikköä huhtikuusta.
- Työttömyysastetta laskiessa työttömiksi luetaan kokonaan työttömät ja kokonaan lomautetut jäsenet. Vertailulukuna on työmarkkinoiden käytettävissä olevien liiton jäsenten määrä.

Toukokuu 2023: työttömien jäsenten määrä ja työttömyysaste (6,6 %)

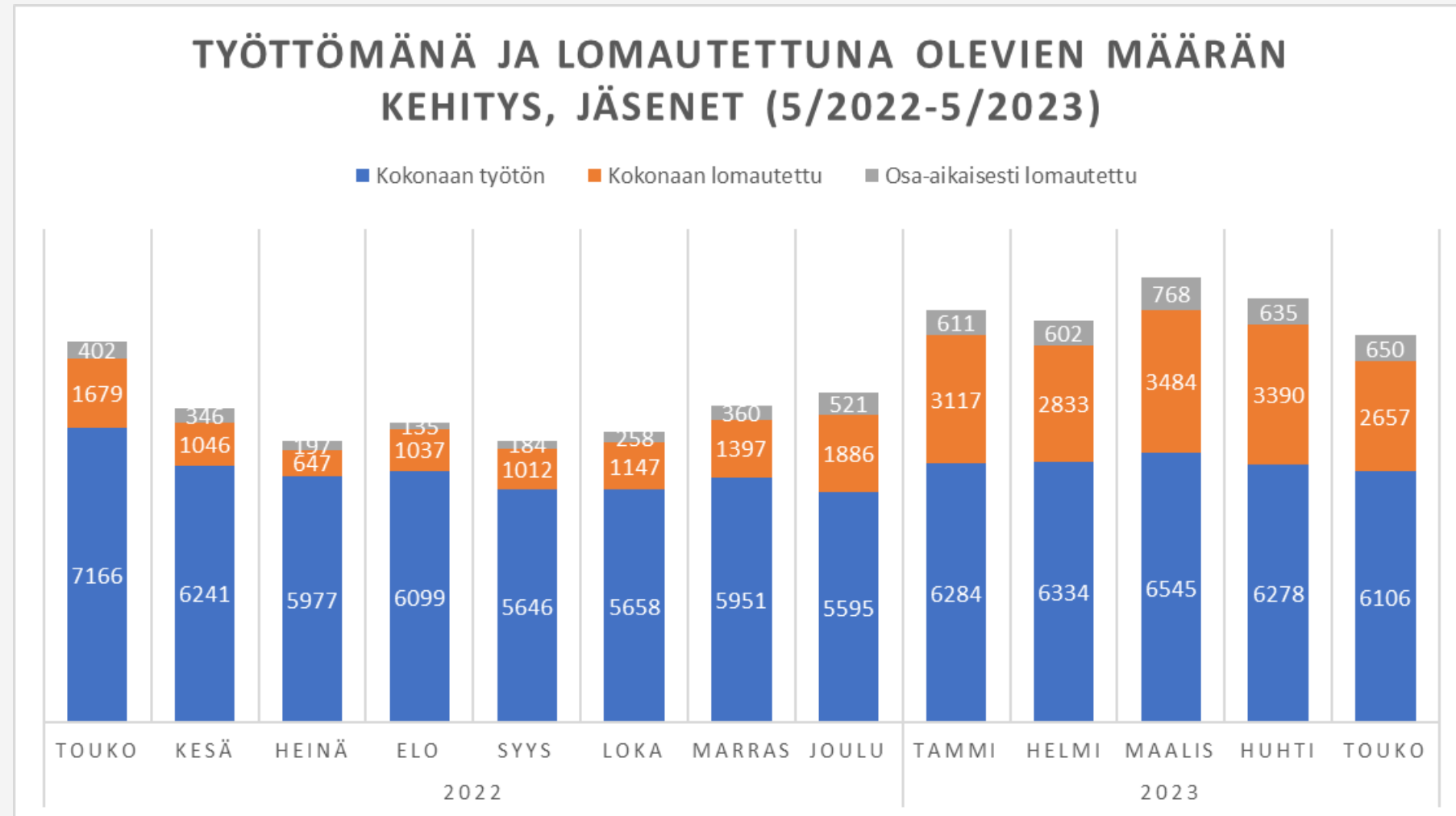
Lähde: Tutkimusyksikkö ja A-kassa

A-kassa: kokonaan työttömänä olevien määrä laskenut vuodessa

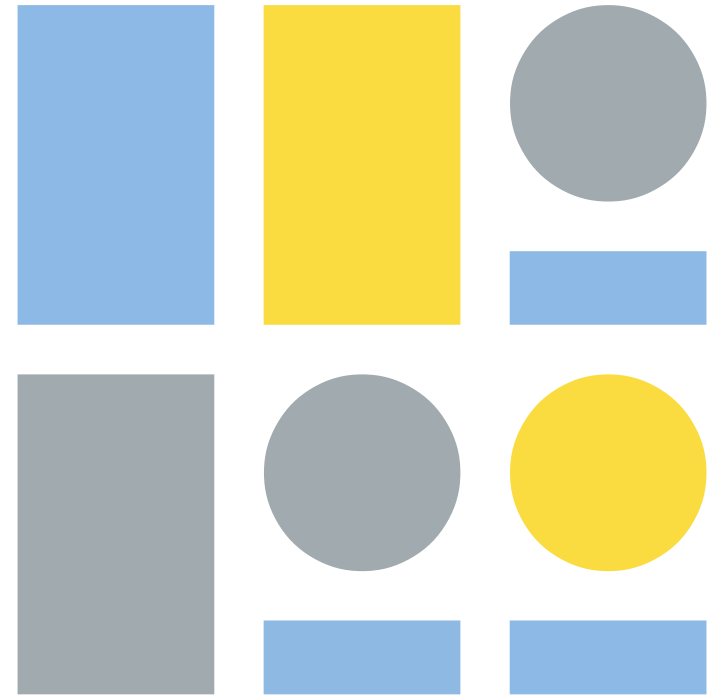
Kokonaan työttömänä olevien jäsenten määrä vähentynyt vuoden 2022 toukokuuhun verrattuna selvästi. Vuosimuutos: -1 060 kokonaan työttömänä olevaa vähemmän.

Jäsenten kokoaikaisten lomautusten määrä vuoden 2022 toukokuuhun verrattuna kasvanut. Vuosimuutos: +978 kokoaikaisesti lomautettua enemmän ja osa-aikaisesti lomautettuja +248 enemmän.

Kuukausimuutos huhtikuusta: kokoaikaisesti lomautettuja -733 ja osa-aikaisesti lomautettuja +15.

3. Suhdannenäkymät

Suhdannenäkymät:

Maailmantalouden heikkouksista huolimatta teollisuustuotannon määrä pysyy korkeana

Investointiuutisia kuullaan jatkossakin

- Tutkimusyksikön näkemys on, että teollisuustuotannon kasvu hiipuu lähelle nolaa tänä vuonna, mutta tuotanto pysyy korkealla tasolla.
- Tähän mennessä maailmankaupan suuretkaan häiriöt eivät ole estäneet suomalaisen teollisuuden kasvua.
- Teollisuuteen ja sähköntuotantoon liittyviä investointiuutisia kuullaan jatkossakin. Kaikki ilmoitetut hankkeet eivät toteudu, mutta osa toteutuu. Tämän myötä Suomen teollinen pohja vahvistuu merkittävästi.
- Kilpailukyky pysyy vahvana. Tätä tukee maltillisena pysynyt ansiokehitys.
- Ensimmäisellä vuosineljänneksellä (Q1/23) teollisuustyöntekijöiden säännöllisen työajan ansiot (STA) nousivat ainoastaan +2 % vuodentakaisesta. (TK 26.5.)

Suhdannenäkymät:

Palkankorotukset nostavat ansioita

Työvoimaosuus tulee kasvamaan

Työllisyyskehitys alueilla selvästi eriytynyt, ongelmana rakennetyöttömyys

- Toisesta vuosineljänneksestä (Q2/23) alkaen ansioita nostavat alkuvuonna sovitut palkankorotukset (noin +3,5 %).
- Suomen palkankorotukset eivät ylitä kilpailijamaiden tasoa, joten kilpailukyky ei vaarannu.
- Työllisyysasteen ennustetaan pysyvän korkeana, vaikka talouskasvu on hidasta.
- Alueellinen työllisyyskehitys on melko lailla pysähtynyt. Rakennemuutosalueilla työttömyysaste on pysytellyt selvästi koko maan keskiarvoa korkeammalla.
- Kyse on rakennetyöttömyydestä. Tiukentuvilla työllisyystoimilla tilanne ei oletettavasti kohene.
- Työnantajat pitävät kiinni työvoimastaan. Irtisanomiset ja lomautukset tulevat vähenemään syksyn aikana.
- Kesätyöt hoidetaan sijaisten voimin tai porrastettuna omalla väellä, jollei sijaisia löydy.

**Teollisuus
liitto**